

Anga'ofa 'i he KEMÍ

Fai 'e Jordan Monson Wright
(Makatu'unga 'i ha talanoa mo'oni)

Na'e hoko 'a e talanoa ko 'eni 'i he 'Iunaiteti Siteiti 'o 'Ameliká.

Na'e milimilihi 'e Kati hono nima loí 'i he'ene loto-sií. Lolotonga e faka'uli atu 'a Mami 'i he hala kekelelé. "E Mami, 'oku ou ilifia."

Na'e malimali loto-'ofa ange 'a Mami kiate ia. "Oku ou 'ilo'i. Ka 'oku ou tui te ke sai'ia 'i he kemi he fa'ahita'u māfaná, 'ofa'anga. Fakakaukau ki he tamaiki fo'ou kotoa te ke fetaulaki mo iá."

Na'e 'ikai lea mai 'a Kati, ka na'á ne pehē loto pē, *Ko e me'a ia 'oku ou manavasi'i ki ai.*

Na'e 'ikai fuoloa kuó na a'u atu ki he fai'anga kemí. Na'e 'alu 'a Mami mo Kati ke talanoa ki he'ene faifale'i 'i he kemí, ko Palaieni. Na'e talaange 'e Mami, "Na'e tu'usi e nima 'o Katí 'i he'ene kei pēpē. He 'ikai uesia ai 'ene va'ingá, ka ko e taimi 'e ni'ihí 'oku ki'i faingata'a ai ke ne fe'iloaki mo e kakai fo'ou."

Na'e pehē ange 'e Palaieni, "Oua te ke tokanga ki ai Kati. 'Oku mau fiefia kotoa ho'o 'i hení."

Na'e fiefia 'a Kati 'i he fe'iloaki mo e kauleka 'i he'ene kulupú. Na'a nau fakahingoa kinautolu ko e fanga Taika Vāletí. Na'a nau kaka mo'unga, kai siisi mo e mā pakupaku, pea na'a nau lova. Na'e kau 'a Kati he oma taha 'i he kulupú.

'I he faka'osinga 'o e 'ahó, na'e fanongonongo 'e Palaieni te nau fe'auhi mo ha kulupu 'e taha 'i ha lova tangai. Na'e faka'amu 'a Kati 'e ikuna 'a e kau Taika Vāletí!

'I he a'u ki he taimi ke lele ai 'a Katí, na'á ne fusi hake 'a e tangai ki hono tuí pea kamata ke ne puna. Ka na'e faingata'a ke puke 'a e tangai 'aki ha nima pē 'e taha, pea na'á ne humu 'i he mamafa 'a e tangai. Na'e tō 'a Kati 'o teka 'i he musié. 'I he taimi na'á ne tu'u hake ai ki 'olungá, kuo 'osiki 'e he timi 'e tahá 'a e lová. Kuo fo'i e timi 'a Katí.

'I he ma'u me'atokoni efiafi 'o e efiafi ko iá, na'e talaange 'e Kati ki he'ene ongomātu'á 'a e me'a na'e hoko 'i he lova tangai. Na'á ne pehē ange, "Oku 'ikai ke u toe fie foki au ki he kemí. Na'e fo'i e timí koe'uhí ko au. He 'ikai ke nau loto ke u toe foki ange."

Na'e 'ilo'i 'e Kati 'a e ongo ko ia 'okú ne makehé.

"Kātaki pē 'ofa'anga." Na'e fā'ofua 'a Mami kia Kati. "Oku ou tui 'oku kei 'ofa pē ho ngaahi kaungāme'a fo'ou 'iate koe. Pea 'okú ke 'ilo'i e tokotaha 'e 'ofa ma'u pē 'iate koe 'o tatau ai pē pe ko e hā?"

"Ko koe." Na'e ki'i malimali 'a Kati.

"Io. 'Okú ma 'ofa 'iate koe! Pea 'oku pehē pē mo ho'o Tamai Hēvaní. Ko 'Ene fānau foki mo koe, manatu'i?"

Na'e pehē ange 'e Teti, "Oku hangē na'á ke fiefia pē kimu'a 'i he lova tangai. Ko e hā 'oku 'ikai ke ke toe 'alu tu'o taha ai pē ki he kemí?"

Na'e kamokamo pē 'a Kati. "Io."

Na'e malimali 'a Teti. "Feinga ke ke fakatokanga'i e taimi 'oku angalelei atu ai e kakai kiate koé. Pea kumi ha ngaahi founa ke angalelei ai ki he ni'ihí kehé. 'Oku tokoni ma'u pē ia kiate au 'i he taimi 'oku ou faingata'a'ia ai."

'I he 'aho hono hokó 'i he kemí, na'e talitali lelei 'a Kati 'e he fānau mei he'ene kulupú 'aki ha tā-nima mo e fā'ofua. Na'e 'ikai talanoa ha taha ki he lova tangai, pea na'e ngalo 'ia Kati 'ene loto-hoha'á. Na'á ne talanoa fakakata mo hono ngaahi kaungāme'a fo'ou lolotonga 'enau talitali ke kamata e ngaahi 'ekitivitií.

Na'e lue atu leva 'a e Faifale'i ko Palaieni ki he kulupú. Na'e 'i hono tafa'akí ha ki'i tamasi'i na'e

'i he to'u 'o Katí. Na'e pehē ange 'e Palaieni, "Kau Taika Vāletí, 'oku 'i ai ha'atau kaungāme'a fo'ou he 'ahó ni. Ko hono hingoá ko Lotiliko. 'Oku lea faka-Sipeini pē 'a Lotiliko, pea 'oku mau feinga leva ke kumi ha faifale'i 'oku lea faka-Sipeini ke tokoni kiate ia."

Na'e ako lea faka-Sipeini 'a Kati 'i he akó, ka na'e si'isi'i pē 'ene 'ilo ki he leá. Na'á ne fu'u ilifia ke feinga ke talanoa kia Lotiliko.

Na'á ne sio kia Lotiliko. Na'á ne mata'i ilifia foki mo ia. Na'á ne fakakaukau, *Pau pē 'oku faingata'a 'a e 'ikai ke lea 'i he lea fakafonua tatau mo e tamaiki kehé.* Na'á ne 'ilo lelei e ongo ko ia 'o e makehe mei he ni'ihí kehé.

Na'e manatu'i 'e Kati hono talitali lelei ia 'e hono ngaahi kaungāme'a fo'ou ki he kulupú. Na'a nau 'ai ke ne ongo'i 'oku 'ofa'i ia, 'o hangē pē ko e me'a na'e mei fai 'e Sisuú. Na'á ne loto ke fai e me'a tatau kia Lotiliko.

Na'e manatu'i 'e Kati 'a e lea faka-Sipeini ki he "mālō e lelei." Na'á ne mihi'i leva 'ene mānavá peá ne lue atu kia Lotiliko. Na'á ne malimali mo pehē ange, "Hola."

Na'e mole atu e mata'i hoha'a 'a Lotilikó, peá ne malimali. Na'e hiki hake 'e Kati hono nima loí.

Na'á ne fehu'i ange, "Amigos?" *Kaungāme'a?*

Na'e malimali lahi ange 'a Lotiliko. Na'á ne puke hono nimá 'o lulululu ki ai. "Amigos." ●

